

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCCLI. ad annum CCCCLXXV.

Parisiis, 1644

Notæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14887

440 LEO P. I. CONCILIVM VALENTIN. MARCIANVS IMP.

ne submota , tres ab episcopis nominentur , de
quibus clerici vel ciues erga vnum eligendi ha-
beant potestatem.

L V.

Si quis sacerdotalium amore religionis se ad quem-
cumque sacerdotum crediderit conferendum ,
ipse sibi eum , quem erudiendi gratia suscepit ,
vindicabit.

L VI.

Hoc etiam placuit custodiri , vt nihil contra
magnam Synodus metropolitani sibi aestiment
vindicandum.

NOTÆ IACOBI SIRMONDI
SOCIETATIS IESV.

* *Concilium Arelatense.*] Incertis sedibus iactatum haec tenus fuit
hoc Concilium : quod alii nimis Constantini magni , alii Con-
stantii eius filii temporibus adscripterunt . Verum , ut alia nunc omit-
tam , ex Canone Vasensi qui in eo citatur , quemque illius Vasen-
sis Concilii , quod ante decem annos celebratum est , reuera fuisse
constat , liquido patet , Concilium hoc , ut nunc quidem se habet ,
post Vasense habitum necessario dici oportere : sed quo proflus an-
no , & quibus ab episcopis celebratum sit , non liquet . De numero
etiam Canonum magna est , vnde cumque ea orta sit , in antiquis
exemplaribus discrepantia , qua triplici discrimine continetur . Qui-
dam enim codices in vniuersitatem primos tantum xxv . Canones ha-
bent , ut Pithecanus vnuus , & alter in bibliotheca Vaticana . In aliis
Canones sunt xxxiii . ut in Corbeiensi , Lugdunensi , Fossatensi , &
Tiliano Engolismensi : iidem ipsi videlicet , qui in editione sunt vul-
gata , quae est Canonum xxxvi . quatuor demptis , quos prætermittunt ,
hoc est x . xi . xii . & xxvi . In Rhemeni vero codice , quem
hoc loco repræsentamus , Canones numerantur cum titulis suis lvi .
adiecit & insertis ex Synodo Arauficana plenisque , qui in aliis codi-
cibus desiderantur . Totum enim fere Concilium ex antecedentium
Conciliorum decretis conflatum est , præsertim ex Nicæna , Arela-
tentis primæ , Vasensis , & Arauficane Synodi Canonibus .

* *Præter annam , matrem , sororem .*] Codex Corbeiensis & Lugdu-
nenis Græca voce , preter thiam , sororem . Synodus Nicæna Can . lli .
præter ñ dñm , id est , amitam vel materteram .

* *Ad cellarii secretum .*] Lugdunensis , ad cellarum secretum . alii , cella-
rii , ut in Concilio Agathenii Can . xi . a cellario , vel a secreto ministerio .

in
Asso
Cristi
451.
ba
lun
bra
s
Ca
cili
au
et
R
fco
Cc
du
Se
A
ru
ru
C
tio
d
v
ra
a
lo
em
ha
tifi
lia
rela
min
que
ca
P
cili
Prin
fica
dam
Phot
ner .
quor

ANNO
CHRISTI

in Aruernensi Can. x v. in cubiculum atque cellarium.

^{452.} *Precipue Gallicanis.] Ita Rhemensis, ceteri fere omnes hæc verba non habent. Codex idem Rhemensis post Canonem XXV. titulum interferit: Capitula de Synodo que in territorio Arausico celebraata est.*

De his quos clericatui.] Citatur hic locus in vetusta collectione Canonum codicis Pithœani, & dicitur similiter Canon XLV. Concilii Arelatensis II. Ex quo apparet exemplar Synodi, quo usus est auctor illius collectionis, cum hoc nostro consensisse, atque hos etiam Canones Arausicanos complexum esse.

Si quis a communione.] Editiones vulgatae, & cum his codex Rhemensis: Si a communione sacerdotali fuerit auctoritate suspensus episcopus, hunc &c. ut de excommunicato tantum episcopo agi videatur. Ceteri omnes episcopi nomen non habent, & vniuersim enuntiant.

NOTÆ SEVERINI BINII.

Concilium.] Sicut trium Vasensis Synodorum Canones, ita duarum Arelatenſium subscriptiones & tempora confusa fuere. Subscriptions quæ in editione Suriana Coloniensi & Veneta huic Arelatenſi secundæ prefixa ante extabant, sunt eorum episcoporum, qui Arelatenſi primæ, anno Christi 314. celebratæ interfuerunt. Itaque lectori non ingratum fore speramus, quod eas huic Concilio ablatas, priori Arelatenſi, cuius erant, restituerimus. Rationes quibus ad id faciendum inducti sumus, vide in notis eiusdem Concilii Arelatenſis I. De varietate temporum dicemus infra, verbo, Tempore Siricii.

Duarum
Arelaten-
ſium Syno-
dorum sub-
scriptiones
& tempora
confusa
fuerunt.

Arelatenſe.] Arelate, quod supra prolixius dictum oportuerat, est urbs Narbonensis Galliae inter Salyes: Colonia Sextanorum a Plinio lib. 3. c. 4. appellata, ideo quod e sexta legione milites coloni eo deducti sint. Eam iuxta Rhodanum sitam, celeberrimoque emporio insignem scribit Strabo lib. 4.

Tempore Siricii.] Editiones anteriores in titulo & inscriptione habent, celebratum fuisse hoc Concilium tempore Siluestri pontificis, & Constantini, circa annum Domini 326. idque occasione illius inscriptionis, quæ ante huic, nunc vero suo loco restituta, Arelatenſi primo præfixa extat. In qua hæc verba: Circa annum Domini 326. subreptitia esse probauit supra in notis Arelatenſis I. ex eo quod exploratum sit, ante tempora Dionysii Exiguī acta ecclesiastica non nisi consulibus consignari consueuisse.

Hanc Synodum tempore Siluestri, quod habent vetustiores Conciliorum editiones, coactam fuisse, nequaquam sustineri potest. Primum quidem, quod Vasensis Concilii, quod circa finem pontificatus Iulii habitum fuit, mentionem faciat. Secundo, quod prædamnatum in Concilio Sirmiensi, anno Christi 357. sub Liborio, Photini hæresin, hæc Synodus Arelatenſis iterato iudicio condemnet. Tertio demum, quod Canone 17. Bonofiacorum meminerit, quorum ante pontificatum Siricii nulla usquam memoria reperitur.

Concil. Tom. 9.

K k

Cum igitur ex notis Capuensis Concilii manifestum sit, tempore Siricii pontificis, mandato eiusdem Concilii, Bonosum hæresiarcham ab Anysio Theosalonicensi episcopo damnatum esse, ad hæc tempora Siricii hanc Synodus Arelatensem II. referendam esse putavi. Spero futurum, ut sententia auctoritate aliorum scriptorum destituta, per rationes supra allegatas pondus deinceps & auctoritatem accipiat.

^d Eos qui.] Ex hoc Canone claret plures esse Nicenæ Synodi constitutiones, quam viginti, cum ista non sit de illarum numero. Idem in Arelatenſi Concilio Can. 14.

CONCILIVM^b ANDEGAVENSE
IN ORDINATIONE TALASII EPISCOPI
celebratum i. v. Nonas Octobris, Opilione. V. C. consule,^c anno Christi CCCCLIII. Valentinianni IIII. Augusti XXVIII. Leonis I. pape XIII.

TITVL CI CANONVM.

- I. Ut clericie episcoporum iudicio acquiescant: illis inconsulis secularia iudicia non expetant, nec ad alium locum transfeant; & sine illorum literis non peregrinentur.
- II. Ut diaconi presbyteris humiliter deferant.
- III. A violentia & perpetuatione abstinentum.
- IV. Ut qui ab extraneis feminis reuocare senolunt, non ministrent, & ulterius non prouehantur. Qui vero tradendis vel capiendis urbibus interfuerint, a communione & coniuicte arceantur.
- V. Ut qui accepta paenitentia resiliunt, & sanctimoniales que decidunt, communione priuentur.
- VI. De iis qui alienis vxoribus coniugii nomine abutuntur.
- VII. Qui religio clero ad facultatem militiam se conferunt, ab ecclesia eiiciendi.
- VIII. Ut monachi, qui propositum deserunt, & sine literis vagantur, ad communionem non recipiantur.
- IX. Alieno clero episcopus gradum ne augeat.
- X. De laicis excommunicare non liceat, nisi probatis criminibus.
- XI. Qui digami fuerunt, diaconi vel presbyteri non ordinentur.
- XII. Ut paenitentia conuersis omnibus pateat, & pro episcopi astimatione venia concedatur.

P RÆFATI O.

VM ad ordinandum episcopum in ciuitate Andegauo-
rum episcopi conuenissent, &^d Talasius esset episco-
pus ordinatus, omnibus pariter residentibus, Leone, Eu-
stochio, * Chariatone, Rumorido, * Viuentio, ^e Victorio, ^f centio,